

RUGĂCIUNEA - ICOANA FIECĂREI PERSOANE

† Duminica vameșului și a fariseului, începutul Triodului

Una dintre cele mai profunde definiții pe care cultura teologică le-a dat omului este următoarea: „ființă rugătoare”. Omul există cu adevărat în măsura în care se roagă. Pilda din această zi, care ne introduce într-o perioadă specială a anului bisericesc, caracterizată prin rugăciuni și slujbe ample în Biserică, de o profunzime inegalabilă, respectiv perioada Triodului, adică perioada de pregătire a comunității bisericești pentru praznicul Învierii Mântuitorului, însumând 10 săptămâni de rugăciuni stăruitoare de pocăință, ne pune în față doi oameni diferiți. Fariseul și vameșul din Biserică Vechiului Testament, sunt diferiți ca vocație și structură umană. Dar ceva îi unește: rugăciunea. Amândoi se roagă. Chiar dacă unul se roagă bine și celălalt mai puțin bine, amândoi sunt în rugăciune și conștientizează necesitatea unui dialog între om și Dumnezeu. Faptul că noi, oamenii, suntem existențe create și inteligibile implică, în mod evident, realitatea rugăciunii ca experiență de viață, fără de care existența noastră devine numai o iluzie a unor căutări fără conținut și fără finalități. Rugăciunea smerită este icoana omului smerit. Așa cum este omul, va fi și rugăciunea lui. Rugăciunea smerită a vameșului, din ungherul întunecos al bisericii, luminează cu supraplin de adevăr în comparație cu rugăciunea ipocrită a fariseului. Fiecare rugăciune este o judecată. Un mod de a înțelege viața și de a te raporta la viața ta, la a celorlalți și la Creatorul tău. Rugăciunea este judecata adâncului fiecăruia, în care fie descoperi cine ești și cum ești, fie te ascunzi într-o ipocrie egoistă și formală, declarându-ți o autosuficiență mândră și păcătoasă. Greșeala fariseului nu este aceea de a ține post de două ori pe săptămână, de a da zeciuială sau de a se feri de păcate grave. El greșește în altă parte. Greșeala lui constă în faptul că pune faptele lui înaintea inimii lui. El crede că în

performanțele lui stă adevărul vieții lui. Că este numai ceea ce face, nu și ceea ce simte, ceea ce iubește, ceea ce arată în relație cu ceilalți. Fariseul credea că rugăciunea lui este superioară celui alt prin faptele sale, nu prin inima sa. Iar vameșul, deși nu știm exact ce anume săvârșise, mai mult sau mai puțin grav, dă, în schimb, dovadă de o sensibilitate desăvârșită, ajungând să înțeleagă în cuvintele rugăciunii celui alt adevărul despre viața sa și despre nivelul său existențial. Vameșul din păcătos a devenit drept, prin cuvintele rugăciunii, iar fariseul a devenit păcătos, tot prin cuvinte de rugăciune, ce s-au arătat a fi, de fapt, cuvinte de judecată a celui alt. Cuvintele rugăciunii tale sunt icoana a ceea ce ești cu adevărat. Adevărul pe care omul îl ascunde oamenilor, nu mai poate să îl ascundă în fața lui Dumnezeu, acolo unde sufletele dezgolite se vindecă. Să învățăm de la fariseu efortul de a împlini legea, iar de la vameș, smerenia și pocăința. Între cele două, mai mare este smerenia sau umilința decât dreptatea și corectitudinea. Slavă Ție, Doamne!

Cum ne arătăm bunătatea față de aproapele?

Prin iubirea practică, prin părtășia noastră vie la bucuriile și la tristețile lui, prin ajutorul oferit în bolile și încercările lui, prin râvnă în orice situație de a-i sluji lui: „Datori suntem noi, cei tari, să purtăm slăbiciunile celor neputincioși și să nu căutăm plăcerea noastră. Ci fiecare dintre noi să caute să placă aproapelui său, la ce este bine spre zidire, că și Hristos n-a căutat plăcerea Sa, ci precum este scris: ocările celor ce te ocărăsc pe tine au căzut asupra mea” (Romani 15, 1-3). Toți creștinii ortodocși suntem mădulare ale trupului divino-uman al lui Hristos. Deci, atunci când suferă un mădular, suferă împreună și toate celelalte mădulare, și când se preamărește un mădular, se bucură împreună toate celelalte mădulare. „Cine este slab și eu să nu fiu slab? Cine se smintește și eu să nu ard?” (2 Corinteni 11, 29). Noi nu trebuie să căutăm prețuirea oamenilor ci, rămânând indiferenți la părerea lor, să urmărim întotdeauna binele: „Câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte sunt cu nume bun, orice virtute și orice laudă, la acestea să vă fie gândul” (Filipeni 4, 8), nu cum să dobândiți prețuirea și respectul oamenilor. De altfel, este cunoscut că adevărații creștini nu numai că nu sunt cinștiți, dar și disprețuiți și batjocoriți și osândiți de către oamenii lumesci. „Toți vă vor urî din pricina Mea” a profetizat Domnul (Luca 21, 17). Dar, „dacă vă urăște lumea, să știți că pe Mine mai înainte decât pe voi M-a urât. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sunteți din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăște” (Ioan 15, 18-19). Creștinul nu poate să jertfească legea lui Dumnezeu, pentru ca să dobândească cinstea, slava și prietenia lumii „Nimeni nu poate să slujească la doi stăpâni” (Matei 6, 24). „Cel care vrea să fie prietenul lumii, se face vrăjmașul lui Dumnezeu” (Iacov 4, 4). Iubirea adevărată față de aproapele este întâi de toate curată, sinceră și lipsită de ipocrie, așa cum menționează Sfinții Apostoli în Epistolele lor: „dragostea să fie nefățarnică” (Romani 12, 9). Sf. apostol Petru îndeamnă: „Curățindu-vă sufletele voastre prin ascultarea de adevăr spre nefățarnică iubire de frați, iubindu-vă unul pe altul din toată inima, cu toată stăruința” (1 Petru 1, 22). A doua trăsătură caracteristică a iubirii adevărate este după cum spune Sf. evanghelist Ioan: „Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta și cu adevărul” (1 Ioan 3, 18). Deci, prin fapte se arată veridicitatea iubirii. „Dacă un frate sau o soră sunt goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele și cineva dintre voi le-ar zice: Mergeți în pace! Încălziți-vă și vă săturați, dar nu le dați cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul?” (Iacov 2, 15-16). A treia caracteristică a iubirii adevărate este spiritualitatea. Iubirea noastră față de aproapele trebuie să fie sinceră și lipsită de ipocrie.

„Nimic nu poate înlocui lipsa iubirii, dar iubirea înlocuiește toate neajunsurile”.

Triodul - călăuză către Înviere

Începând cu data de 21 februarie 2021, întreaga Biserică Ortodoxă a intrat în perioada numită Triod, care se încheie în Sâmbăta dinaintea Sfințelor Paști. Sfinții Părinți au așezat aceste 10 săptămâni ca niște popasuri duhovnicești pe calea ce duce, prin nevoința Crucii, la strălucita zi a Învierii. După Duminica a 4-a a Triodului începe Postul Mare. Triodul nu este doar o pregătire pentru Sf. Paști prin abținerea de la mâncarea de fruct. Sfinții Părinți au creat o rânduială liturgică, deosebită pe zile, care este consemnat într-o carte voluminoasă, numită Triod (3 ode - cântări), de la care se trage și denumirea perioadei. În primele patru zile ale Postului (de luni până joi) și în miercuria din săptămâna a 5-a, la Vecernie, se săvârșește Canonul cel Mare, alcătuit de Sf. Andrei, episcopul Cretei, la care s-au adăugat și stihurile din Canonul Mariei Egipteanca, compus de patriarhul Sofronie al Ierusalimului. I se spune „Mare” nu numai pentru că este compus din 250 de strofe (spre deosebire de celelalte canoane care au doar 30), ci și pentru înălțimea ideilor exprimate. Sf. Andrei prezintă, ca pentru sufletul său, toată istoria Vechiului și Noului Testament, îndemnând a urma exemplelor celor drepti și a fugi de săvârșirea faptelor rele, ca în strofa următoare: „*Postind Domnul 40 de zile în pustie, mai pe urmă a flămânzit, arătând firea cea omenească. Suflete, nu te lenevi; de va năvăli asupra ta vrăjmașul, alungă-l cu rugăciuni și cu postire, departe de la picioarele tale*”. Triodul este un adevărat tezaur al Teologiei noastre ortodoxe, popularizată sub formă de imne, cântări și rugăciuni. Cu adâncul său conținut religios, Triodul îl transformă pe credincios cu puterea credinței, a rugăciunii și a faptelor bune și-l trimite la luptă cu nesăbuitele sale patimi. Tonul general al Triodului este de rugăciune, smerenie și pocăință. Slujbele cuprinse în Triod, exprimă regretul credinciosului pentru îndepărtarea de la poruncile lui Dumnezeu, pierderea fericirii raiului și invocă îndurarea lui Dumnezeu pentru redobândirea fericirii pierdute. Ele preamăresc postul ca pe un mijloc de dobândire a virtuților și de mântuire, pregătind pe creștini pentru luminata zi a Învierii. Ideea centrală, care străbate ca un fir roșu cartea Triodului și întreaga perioadă în care se întrebuițează, este aceea a pocăinței. Triodul este prin excelență cartea pocăinței. Nici o altă carte liturgică, întrebuițată în cultul divin al Bisericii Ortodoxe nu cuprinde atât de multe referiri și nu accentuează atât de mult starea de păcătoșenie a omului și nici nu insistă așa de mult, asupra necesității pocăinței, așa cum o face Triodul. Această pocăință nu se face însă decât proiectată în perspectiva Învierii. Nu se poate concepe Înviere fără pocăință. Amin.

Viața ca un fulg

Să privim cu luare aminte la picătura de zăpadă, care s-a transformat, în înălțimile văzduhului, din stropul de apă, în frumosul și strălucitorul fulg de zăpadă. Acum are o înfățișare cu totul alta: strălucitoare. Fulgul de nea plutește prin atmosferă mândru de înfățișarea sa. Dar așteaptă o clipă: la prima rază de soare, el se pierde într-o picătură de apă. Așa se va întâmpla și cu oamenii, când vor vedea pe Dumnezeu. Raza Soarelui Celui neapus, a lui Hristos Mântuitorul, îi atinge pe toți, transformându-i într-o clipă. Din toată viața pe care au trăit-o pe pământ, nu va rămâne decât fapta, care-l va așeza pe om în rai sau în iad. Amin.

IISUS Hristos - Viața noastră cea veșnică

Nenumărate au fost minunile pe care le-a săvârșit Mântuitorul nostru Iisus Hristos în timpul anilor de activitate în mijlocul oamenilor. Cuvântările Sale uimeau mulțimile, nimeni nu mai vorbise asemenea Lui! Dar faptele Sale, miracolele pe care le săvârșea la tot pasul au fost mai presus de tot ceea ce făcuse vreun om vreodată! De aceea se întrebau: „*Cine este Omul acesta?*”. Și pe bună dreptate se întrebau, pentru că toți cei ce fuseseră martorii minunilor vedeau o putere extraordinară care lucra în persoana acestui Om cu totul deosebit. Din răutate, unii spuneau cântind pe la colțuri că Iisus lucrează cu puteri demonice. Cei ce recunoșteau că Domnul Iisus făcea din iubire toate acele fapte, spre binele oamenilor aflați în suferință, mărturiseau că întru toate acele fapte este puterea lui Dumnezeu, iar Cel ce le face este Omul lui Dumnezeu! Vreun prooroc, un om sfânt, un trimis al Cerului sau... poate chiar Mesia cel mult așteptat? Erau întrebări firești. Oamenii vedeau, se minunau și voiau să înțeleagă. Răspunsurile aveau să vină tot de la Domnul, atât prin cuvânt, cât și prin alte fapte. Și-a arătat puterea asupra naturii umane, asupra puterilor malefice ce o înrobise de multe ori, asupra suferințelor, bolilor, durerilor de tot felul. Oriunde apărea Marele Învățător, mulțimile se îngămădeau aducând în fața Acestuia pe cei suferinzi. Multe dintre aceste minuni sunt relatate în Evanghelii. Multe vor fi rămas nescrise. Asupra tuturor Mântuitorul se apleca cu nesfârșită răbdare și compasiune. Dumnezeu Cel întrupat vedea suferința creaturilor Sale, lucrarea răului între oameni și în această lume pe care El a creat-o din iubire. De aceea a venit chiar aici, ca un Mântuitor, ca un Salvator al întregii creații. Fiecare minune săvârșită a mărturisit despre iubirea divină și despre puterea dumnezeiască a Domnului Iisus – Omul Dumnezeu! Lecțiile mântuirii nu au fost predate de Domnul în palate, nici pentru elitele vremii, ci pentru oamenii simpli, pentru aceia care însetau într-adevăr după cunoașterea lui Dumnezeu. În praful drumului Nainului, pe Muntele Fericirilor, pe creasta Taborului, în apele limpezi și sărace ale Ghenizaretului, în cimitirul Gherghesenilor și mai ales pe înălțimea Golgotei, în aceste locuri s-a revelat puterea și iubirea lui Dumnezeu față de oameni! În tot ceea ce a făcut, Mântuitorul nu a căutat spectacolul, senzaționalul cu orice preț. Nu de aplauze ducea lipsă Hristos. El era Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat și nu ducea lipsă de nimic. Voia să le descopere oamenilor taina mântuirii! Toate minunile au fost extraordinare, însă câteva dintre ele au răsturnat cu totul orice înțelegere omenească. Iar acestea au fost învierile din morți! Fapte dumnezeiești, care au depășit chiar și cele mai de netrecut bariere. Iar moartea este o barieră de netrecut. Odată ce omul trece în tărâmul celălalt, nimeni și nimic nu mai poate să schimbe ceva. Însă, Iisus Hristos a arătat că poate și așa ceva.

Profesorul ateu

A întregat un învățător ateu:

– *Elevi, să știți că nu există Dumnezeu! Nu l-a văzut nimeni, nu-l vede nimeni și, deci, nici nu-l va vedea! Este o mare prostie să crezi în ceva care nu există.*

La care un elev foarte credincios spuse:

– *Domnule învățător, vreau să întreb și eu pe elevii ceva, dacă-mi permiteți! Vedeți creierul domnului profesor?*

- *Nuuuuuuu!*

Elevul credincios spuse cu mult calm:

– *Atunci, putem presupune că nu există!*

